

Pride-tapahtuma / liputuskäytäntö ja viirin käyttö

Khall 12.06.2023 § 167
1647/00.01.02/2023

Valmistelija: sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen, p. 0400 542 062

Jämsän nuorisovaltuusto järjestää Pride-henkisen piknik-tapahtuman 16.6.2023 Maakkulan (maauimalan) alueella. Nuorisovaltuusto on ollut hyvissä ajoin yhteydessä asiasta kaupungin hallintoon.

Kaupungin hallintosäännössä ei ole määräyksiä liputuksen tai viirien käytöstä. Johtoryhmässä on käyty lähetekeskustelua asiasta ja todettu liputuksen olevan mahdollinen. Toteutustavaksi valikoitui sittemmin viirit. Kaupunginhallituksessa on myös asiasta keskustelut ja se on hyväksynyt edellä mainitun linjauksen. Vallitseva näkemys on ollut, ettei hallintopäätöstä asiasta tarvittaisi.

Tapahtuman lähestyessä on ilmastonalassa ollut puolesta ja vastaan - näkemyksiä. Koska kysymyksessä on nuorista koostuvan kuntalain § 26 mukaisen vaikuttamiselimen, nuorisovaltuuston, tapahtuma, on perusteltua ja tarkoituksenmukaista käsitellä asia virallisesti ja tehdä asiasta hallintopäätös. Vastuu liputuskäytännöstä ja viirin käytöstä on kaupungin, ei nuorisovaltuuston.

Kuntien käytännöt Pride-liputuksen suhteen vaihtelevat.

Viralliset liputuspäivät ja vakiintuneet liputuspäivät

<https://intermin.fi/suomen-lippu/liputuspaivat>

Jokavuotisia virallisia liputuspäiviä on seitsemän. Lisäksi virallisia liputuspäiviä ovat vaalipäivät sekä päivä, jolloin tasavallan presidentti astuu virkaansa. Virallisina liputuspäivinä valtion virastot ja laitokset on veloitettu liputtamaan.

Vakiintuneita liputuspäiviä on vuosittain viisitoista ja ne on merkitty Helsingin yliopiston toimittamaan Valtiokalenteriin.

Hyvään liputuskulttuuriin kuuluu liputtaa vakiintuneina liputuspäivinä Suomen lipulla samaan tapaan kuin virallisinakin liputuspäivinä.

Ahvenanmaalla ja saamelaisilla on yllämainittujen lisäksi omia liputuspäiviä.

Jämsän kaupungin käytänteet

Jämsän kaupunki liputtaa sekä virallisina että vakiintuneina liputuspäivinä. Sisäministeriöstä annettavia muita liputussuosituksia noudatetaan tapauskohtaisesti. Kaupungissa on perinteinen käytäntö, että lukuvuoden ensimmäisenä koulupäivänä kouluissa liputetaan.

Pride-lippu, Pride-viiri

Kaupungilla on tällä hetkellä kaksi (2) Pride-viiriä. Niitä on tarkoitus käyttää joko tapahtumapaikalla ja / tai kaupungin ja/tai kaupunkikonserniin kuuluvissa kiinteistöissä ja / tai kaupungin yleisellä alueella

Yhdenvertaisuuslaki

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141325>

Lain tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa.

Yhdenvertaisuuslain mukaan viranomaisten, julkista hallintotehtävää hoitavien yksityisten toimijoiden, koulutuksen järjestäjien, varhaiskasvatuksen järjestäjien ja palveluntuottajien sekä työnantajien tulee arvioida ja edistää yhdenvertaisuutta omassa toiminnassaan.

Sellainen oikeasuhtainen erilainen kohtelu, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen taikka syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen tai poistaminen, ei ole syrjintää.

Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimintakertomus 2022

[https://syrjinta.fi/documents/25249352/157476116/Yhdenvertaisuusvaltuutetun+vuosikertomus+2022+\(pdf\).pdf/bd9295aa-e49b-9977-fe85-c909c52a8d70/Yhdenvertaisuusvaltuutetun+vuosikertomus+2022+\(pdf\).pdf?t=1681975578017](https://syrjinta.fi/documents/25249352/157476116/Yhdenvertaisuusvaltuutetun+vuosikertomus+2022+(pdf).pdf/bd9295aa-e49b-9977-fe85-c909c52a8d70/Yhdenvertaisuusvaltuutetun+vuosikertomus+2022+(pdf).pdf?t=1681975578017)

Pride-liputus on näkyvä symbolinen tapa edistää yhdenvertaisuutta. Vuoden 2022 aikana myös Pride-liputuksien tarpeellisuutta on kyseenalaistettu julkisessa keskustelussa ja liputuksia on käsitelty useissa kuntien ja kaupunkien päättävissä elimissä ympäri Suomen. Keskusteluissa on myös noussut esille väärinkäsitys, että yhdenvertaisuus tarkoittaisi kaikkien samanlaista kohtelua. Samanlainen kohtelu kaikille ei kuitenkaan aina riitä takaamaan yhdenvertaisuuden toteutumista, vaan syrjinnän vaarassa olevia ihmisryhmiä voidaan tukea erityistoimenpiteillä. Yhdenvertaisuusvaltuutettu painottaa, että esimerkiksi juuri Pride-liputus on näkyvä symbolinen tapa osoittaa tukea vähemmistöille ja edistää yhdenvertaisuutta.

Sovelletut oikeusohjeet:

Yhdenvertaisuuslaki: § 1, 5, 9.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosääntö 24 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta, kohta 7)
hoitaa tehtävät, joita ei ole muulle toimielimelle määrätty

Ehdotus

vs. kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää, että Jämsässä järjestettävän Pride-tapahtuman yhteydessä v. 2023 alkaen liputetaan Pride-lipulla tai käytetään Pride-viiriä kahdessa (2) kaupungin tai kaupunkikonserniin kuuluvassa kiinteistössä ja /tai kaupungin yleisellä alueella.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Keskustelun aikana Jukka Haaparanta teki esittelijän ehdotuksesta poikkeavan esityksen:

Kaupunginhallitus päättää, että Jämsässä järjestettävän Pride-tapahtuman yhteydessä v.2023 alkaen liputetaan kahdella (2) Pride-viirillä tapahtuman välittömässä läheisyydessä kaupungin yleisellä alueella. Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että myös muille tapahtumien järjestäjille annetaan sama mahdollisuus tasapuolisuuden nimissä.

Markos Koskinen kannatti Jukka Haaparannan esitystä.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, tuli suorittaa äänestys. Puheenjohtaja hyväksytti sähköiseksi äänestysjärjestykseksi seuraavaa:

Esittelijän ehdotusta kannattavat painoivat "jaa"-painiketta ja Jukka Haaparannan esitystä kannattavat painoivat "ei"- painiketta.

Äänestyksessä esittelijän ehdotus sai seitsemän (7) ääntä (Jorma Poti, Lotta Ahola, Merja Lahtinen, Antti Lähdesmäki, Anssi Mennala, Ulla Patronen, Sanna Rajala). Jukka Haaparannan esitys sai kaksi (2) ääntä (Jukka Haaparanta, Markos Koskinen).

Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksena, että äänin 7-2 kaupunginhallituksen päätös on esittelijän ehdotuksen mukainen.

Jukka Haaparanta ja Markos Koskinen ilmoittivat jättävänsä päätökseen eriävän mielipiteen.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Piritta Rantanen saapui asian käsittelyn aikana klo 17.32.

Jouni Kotiaho saapui asian käsittelyn aikana klo 17.35.

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen oli läsnä asian käsittelyn ajan (poistui klo 17.48).